

KLAR Forsyning A/S
Vasebækvej 40
4600 Køge

Udtalelse om afgrænsningsnotat

Greve Kommune modtog den 12. februar 2025 ansøgning fra KLAR Forsyning om miljøkonsekvensvurdering (VVM) af udbygningen af et dige og en rende i den nordlige del af Brødmosen, 2690 Karlslunde. Som led i miljøvurderingsprocessen har NIRAS, på vegne af Greve Kommune, udarbejdet et afgrænsningsnotat for projektet.

I henhold til miljøvurderingslovens § 35, stk. 3, nr. 2, har afgrænsningsnotatet været i høring hos berørte myndigheder og offentligheden i perioden 14.–28. marts 2025. Høringssvarene er indgået i vurderingsgrundlaget for denne afgrænsningsudtalelse.

I overensstemmelse med miljøvurderingslovens § 23 fastsætter Greve Kommune med denne udtalelse, hvilke emner og miljøpåvirkninger bygherren skal belyse i miljøkonsekvensrapporten. Udtalelsen bygger på projektansøgning, afgrænsningsnotatet, de indkomne høringssvar samt bemærkninger fra Greve Kommune og KLAR Forsyning. Derudover er der foretaget enkelte justeringer i afgrænsningsnotatet.

Dokumentet indeholder desuden en oversigt over de indkomne høringssvar og en redegørelse for, hvordan Greve Kommune har forholdt sig til disse, herunder hvordan der skal tages stilling til anmærkningerne i miljøkonsekvensrapporten.

Afgørelse

Greve Kommune vurderer ikke at rettelserne til afgrænsningsnotatet, eller tilføjelserne i indeværende dokument, medfører ændringer, der væsentligt ændrer karakteren af afgrænsningens indhold og derfor heller ikke udløser behov for en yderligere høring jf. § 35 og 23 i miljøvurderingsloven.

Greve Kommune meddeler hermed udtalelse om afgrænsning efter Miljøvurderingslovens §23, stk. 1 og 2.

KLAR Forsyning skal i deres videre arbejde med udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapport for det ansøgte afledningsprojekt i Brødmosen, bruge afgrænsningsnotatet og indeværende udtalelse som grundlag for hvilke virkninger af projektet der skal undersøges, samt hvor omfattende og detaljerede disse oplysninger skal være.

Høring af afgrænsningsnotat

Udkast til afgrænsningsnotat skal jf. miljøvurderingslovens § 35 stk. 3 nr. 2 sendes i høring hos berørte myndigheder, berørte stater og offentligheden. Greve Kommune har vurderet at følgende myndigheder er berørte af projektet og har derfor orienteret dem om høring af afgrænsningsnotat:

- Miljø- og Ligestillingsministeriet
- Ministeriet for Grøn Trepert
- Region Sjælland
- Greve Kommune

Høring af udkast til afgrænsningsnotat skal meddeles til offentligheden. Offentligheden består af den brede offentlighed og den berørte offentlighed. Greve Kommune har orienteret den brede offentlighed gennem kommunens hjemmeside.

Greve Kommune har vurderet at den berørte offentlighed består af boligejerne på de matrikler der støder op til det ansøgte projekt. Greve Kommune har orienteret de berørte borgere om høringen gennem digital post.

Greve Kommune har derudover orienteret følgende interesseorganisationer om høring af udkast til afgrænsningsnotat:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN Greve, DNGreve-Sager@dn.dk
- Friluftsrådet, fr@frilufstrsraadet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Roskilde, roskilde@frilufstrsraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Greve, greve@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, oestkredsen@botaniskforening.dk

Præciseringer i afgrænsningsnotatet

Greve Kommune finder anledning til at præcisere visse formuleringer i afgrænsningsnotatet.

I afgrænsningsnotatets afsnit 3.1 beskrives hvordan det foreslåede anlægs fysiske placering, udformning, karakteristika, samt arealanvendelsesbehov skal beskrives i miljøkonsekvensrapporten. Derunder vurderer Greve Kommune at der i beskrivelsen af projektet tydeligt skal:

- Redegøres for modellen der er anvendt til at estimere vandstandskoter i Brødmosen ved forskellige regnhændelser. Der efterspørges et modelnotat der redegør for modeltype, opbygning af modellen, hvilke data den bygger på herunder højdemodel, nedbør, fordampning og bassiner i oplandet. Tørven i mosen er siden etablering af regnvandskanalen brændt af, så der skal redegøres for opmagasineringskapaciteten af Brødmosen og i oplandet. Der skal redegøres for data for kalibrering af model samt sammenligning med målte vandstande i Brødmosen.
- Redegøres nærmere for valget af digets kronehøjde. I landvæsenkommissionskendelsen og de kloakberegninger med stuvningshøjder der fremgår heraf, er den maksimale stuvningshøjde for vandspejlet i mosen beregnet til kote 2,0 DNN hvilket svarer til 1,92 DVR90 i dag. Ved valg af dimensionerende kote højde, skal der tages højde for dette, for ikke at stille dele af grundejerne som beskyttes af diget, bedre end andre der grænser op til mosen, samt undgå at forværre oversvømmelserne for andre, som følge af projektet ved at gå op til kote 2,0. I projektansøgningen er der tillagt en merhøjde i forhold til den beregnede 5 års hændelse. Under forudsætning af modellen er opdateret og kalibreret, så den viser realistisk vandstandskote, skal det vurderes om det opfylder kravet om en 5 årshændelse i forliget, og ikke bliver mere indgribende end nødvendigt.

I afgrænsningsnotatets afsnit 3.5 beskrives hvordan der i miljøkonsekvensrapporten skal redegøres for hvilke væsentlige virkninger man forventer projektet kommer til at have på det omkringliggende miljø. Derunder vurderer Greve Kommune at der tydeligt skal:

- Redegøres for hvordan Brødmosen bliver påvirket af ændringer i afledning ift. vandflow og hvordan §3 natur og iboende bilag IV arter påvirkes af de

direkte og afledte effekter med den ændrede fordeling af overfladevand i mosen.

- Redegøres for henholdsvis det tilledte vands kvalitet i forhold til potentielt miljøskadelige stoffer, samt hvordan man forventer at forhindre potentielt forurenet vand fra at blive ledt i mosen, hvor der kan ske direkte og afledt skade på §3 naturens økologiske tilstand, samt iboende bilag IV arter.

KLAR Forsynings input

Under et møde mellem Greve Kommune, Klar Forsyning og WSP, afholdt den 4. april 2025, blev der efterspurgt rettelser til afklaring af diverse punkter i udkastet til afgrænsningsnotatet.

Mødet fandt sted efter endt høring af afgrænsningsnotat. Der blev under mødet efterspurgt afklaring og mindre ændringer i formuleringer i afgrænsningsnotatet. Greve Kommune vurderer at ønskerne til rettelser er af mindre indholdsmæssige karakter. De indholdsmæssige rettelser vurderes til at passe ind i rammerne fastlagt af det hørte afgrænsningsnotat. Greve Kommune vurderer derfor at de nedenstående rettelser kan indskrives, uden at det ændrer karakteren af afgrænsningsnotatets indhold og derfor heller ikke udløser behov for en yderligere høring jf. § 35 og 23 i miljøvurderingsloven.

Opmærksomhedspunkter	Bemærkninger	Medtages/undtages
Klar Forsyning og WSP, efterspørger at der i afgrænsningsnotatets afsnit 1. præciseres at projektet har baggrund i et forlig indgået som resultat af en byretsdom.	Greve Kommune vurderer ikke, at der er noget til hinder for at formuleringen i afgrænsningsnotatets afsnit 1 ændres til at indeholde en præcisering af at projektet har grundlag i et forlig som resultat af en byretsdom. Formuleringen i afgrænsningsnotatets afsnit 1, ændres derfor til følgende: <i>"Med baggrund i forlig, indgået som resultat af byretsdom, har KLAR Forsyning udarbejdet et projektforslag,</i>	Ændret i afgrænsningsnotatet

	<i>der omfatter en forlægning af Brødmoserenden samt etablering af et dige for at beskytte de berørte grundejere mod oversvømmelser.”</i>	
Klar Forsyning og WSP efterspørger at der i afgrænsningsnotatets afsnit 3.2, specificeres hvilke alternativer der skal redegøres for i miljøkonsekvensrapporten.	Greve Kommune vurderer ikke at der er noget til hinder for at specificere hvilke alternativer der er tale om. Der skal i miljøkonsekvensrapporten derfor specifikt redegøres for valg og fravalg ift. tidligere udformninger af projektet: - Tidligere forslag, hvor der skulle foregå rørlægning af diget. -Tidligere forslag, hvor udformningen af diget indeholdt en nordvendt drejning ved østskellet til matrikel 120c. Dertil skal der redegøres for at alternativer til det foreslåede projekt med henhold til: - afskæring eller afledning af vand fra opland til anden modtager -rensning af vandet tilledt til mosen, før det ledes til regnvandsrenden. Derudover skal der, som det fremhæves i afgrænsningsnotatets afsnit 3.2, hvis der foretages justeringer eller ændringer i projektets påtænkte udformning, redegøres for de tilhørende valg og fravalg ift. at begrunde hvorfor man har valgt at udforme projektet på pågældende måde, samt hvorfor de andre alternativer er blevet valgt fra.	Medtages

	Redegørelsen af alternativer skal være proportional i forhold til at begrunde de valg man har foretaget. Der skal derfor ikke laves enkelte miljøvurderinger af de pågældende fravalgte alternativer.	
Klar Forsyning og WSP efterspørger at der i afgrænsningsnotatets afsnit 3.7, omformuleres fra <i>"Den samlede miljøkonsekvensrapport skal ligeledes indeholde et overvågningsprogram for eventuelt nødvendig overvågning af væsentlige skadelige virkninger..."</i> til en formulering hvor det tydeligere fremgår at det er op til en konkret vurdering i miljøkonsekvensrapporten, om der er behov for et overvågningsprogram, samt hvilke virkninger der ville skulle overvåges og hvordan evt. overvågningsprogrammer vil skulle udformes.	Brugen af overvågningsprogrammer skal være baseret på konkrete vurderinger. Greve Kommune vurderer ikke at der er noget til hinder for at ændre formuleringen i afgrænsningsnotatet, således det tydeligere fremgår at evt. overvågningsprogrammer afhænger af konkret vurdering. Formuleringen i afgrænsningsnotatets afsnit 3.7, ændres derfor til følgende: <i>"Den samlede miljøkonsekvensrapport skal, hvis det vurderes nødvendigt for at kunne vurdere projektets virkninger eller virkningen af evt. afværgeforanstaltninger, ligeledes indeholde et overvågningsprogram, eks.:</i> <i>• til overvågning af hvorvidt særlige situationer opstår,</i> <i>• hvor afværgeforanstaltninger skal sættes i værk, eller</i> <i>• overvågning af afværgeforanstaltningernes effekt.</i> <i>Eventuel overvågning skal beskrives samlet f.eks. i en tabel i et sammenfattende afsnit i miljøkonsekvensrapporten."</i>	Ændret i afgrænsningsnotatet
Klar Forsyning og WSP efterspørger at der i afgrænsningsnotatets	Greve Kommune vurderer at det er en rammende sproglig præcisering og ser intet til hinder for at foretage denne	Ændret i afgrænsningsnotatet

afsnit 4, under forhold vedrørende Natura 2000, laves en sproglig præcisering. Der står at der ikke er hydrologisk forbindelse mellem projektet og Natura 2000 området Ølsemagle Strand og Staunings Ø. Det forventes at der, grundet udledning af vand fra Brødmosen til Køge Bugt, er hydrologisk forbindelse, men ingen forventelig virkning på pågældende Natura 2000 område.	ændring i afgrænsningsnotatets formulering. Formuleringen i afgrænsningsnotatets afsnit 4 (Natura 2000), ændres derfor til følgende: <i>"Der er ikke geografisk overlap mellem projektet og de pågældende Natura 2000 områder. Der er hydrologisk forbindelse mellem projektet og Natura 2000-området gennem Køge Bugt, men grundet den forventede betydelige fortynding grundet afstand, vurderes projektet ikke til at medføre væsentlig påvirkning på naturtyper eller arter i Natura 2000-områder i hverken anlægs- eller driftsfasen."</i>	
Klar Forsyning og WSP efterspørger at kravet om gennemførsel af besigtigelse i forbindelse med projektet, omformuleres, således besigtigelse kan gennemføres efter vurdering og behov ift. at kunne vurdere projektets forventede virkninger på §3 natur og Bilag IV arter, samt behov for potentielle afværgeforanstaltninger.	Greve Kommune vurderer at der kan laves en løsere formulering i afgrænsningsnotatet, således besigtigelse ikke stilles som et fast krav, men at besigtigelse skal gennemføres, hvis det vurderes nødvendigt ift. at kunne vurdere projektets forventede virkninger på §3 natur og Bilag IV arter, samt om der skal gennemføres afværgeforanstaltninger. Formuleringen i afgrænsningsnotatets afsnit 3.7, ændres derfor til følgende: <i>"Der skal foretages en vurdering af påvirkningen på den beskyttede natur. Dette skal ske med udgangspunkt i tilgængelig data fra diverse databaser (f.eks. Naturdata, DOF, Naturbasen m.m.), samt hvis det vurderes</i>	Ændret i afgrænsningsnotatet

	<i>nødvendigt, en besigtigelse af berørte arealer. Der vil blive skelnet mellem aktiviteter i anlægs- og driftsfase. Forhold om habitattab vil indgå under anlægsfasen."</i>	
Klar Forsyning og WSP efterspørger at der i afgrænsningsnotatets afsnit 4. under forhold vedrørende om fortidsminder, indskrives at der skal indhentes udtalelse fra Greve Museum, for at sikre at der ikke kan være nogen væsentlige virkninger fra projektets udførelse.	Greve Kommune forventer fortsat ikke at det foreslåede projekt vil have væsentlig virkning på fortidsminder, og fastholder derfor i afgrænsningen at dette ikke er et forhold der skal undersøges yderligere i miljøkonsekvensrapporten. Greve Kommune vurderer dog ikke at der står noget i vejen for at indhente en udtalelse fra Greve Museum.	Medtages ikke

Høringssvar

Greve Kommune sendte afgrænsningsnotat for projektet i høring mellem den 14. og 28. marts 2025. I forbindelse med høringen, modtog kommunen høringssvar fra to borgere. Kommunen har ikke i forbindelse med høringen, modtaget yderligere høringssvar. Der udtrykkes i høringssvarene en række bekymringer om forskellige aspekter ved det foreslåede projekt. Greve Kommune har opsummeret de udtrykte opmærksomhedspunkter i nedenstående skema. For hver pointe er der skrevet bemærkninger, samt om og hvorledes dette skal medtages i miljøkonsekvensrapporten.

De fulde høringssvar er vedhæftet afgrænsningsudtalelsen (bilag. 1).

Opmærksomhedspunkt	Bemærkninger	Medtages i miljøkonsekvensrapporten
Der gøres i høringssvaret opmærksom på, at der efter ejerens opfattelse ikke har været problemer med oversvømmelse eller forhøjede vandstande på matr.nr. 12bk. Ejeren udtrykker modstand mod den foreslåede anlæggelse af dæmning samt omlægning af grøft ud for den pågældende matrikel. Endvidere fremføres det som synspunkt, at anlægget i stedet bør afsluttes ved det østlige skel til matr.nr. 12bk, frem for ved matr.nr. 12bn, som det er anført i den fremsendte ansøgning. Det anføres i høringssvaret, at det fremlagte projektforslag ikke følger gældende skelgrænser, idet det fremstår forskudt ind over naboejendommenes nordlige skel. Ifølge høringssvaret vil en nødvendig justering af anlæggets placering i sydlig retning medføre, at det planlagte anlæg vil overlappe med eksisterende § 3-beskyttede vandhuller	Der skal i miljøkonsekvensrapporten, som det fremgår af afgrænsningsnotatets afsnit 3.1, redegøres for det ansøgte anlægs udformning og placering, herunder baggrunden for valg af digets og rendens længde og linjeføring. Denne redegørelse skal tage udgangspunkt i de tekniske, miljømæssige og arealmæssige forhold, som har dannet grundlag for projekteringen. For at sikre sig at projektet overholder skelgrænser, skal der foretages en opmåling af en landmåler. Hvis det viser sig at projektet ikke overholder gældende skel, skal der enten indhentes tilladelse fra grundejere til at anlægge dige og rende på deres grund, eller redegøres for de ændringer der tilstedekommes af at projektet rykkes mod syd. Hertil redegørelse for hvilke konsekvenser en sydlig forskydning vil have for de beskyttede naturtyper, herunder vandhullernes hydrologiske og biologiske funktion, tilstedeværelsen af bilag IV-arter samt øvrige natur- og habitatforhold i området. Det	Medtages delvist

beliggende i området. Derudover foreslås det, at dæmningen og den tilhørende grøft forkortes, således anlægget afsluttes ved vestskel til matr.nr. 12bh. Endvidere udtrykkes bekymring for en potentiel strukturel svaghed i overgangen mellem den projekterede rende og de tilstødende søer, ligesom det fremhæves, at der kan opstå et visuelt og æstetisk misforhold mellem anlægget og det eksisterende naturområde omkring søerne.	skal også vurderes, om en alternativ placering kan sikre projektets funktion uden at forringe områdets naturtilstand. Forhold vedrørende anlæggets strukturelle integritet indgår allerede i krav jf. afsnit 3.1 i afgrænsningsnotatet. Forhold vedrørende visuelle og æstetiske forhold er i afgrænsningsnotatet afgrænset, således dette ikke er et forhold der skal undersøges yderligere i miljøkonsekvensrapporten. Det vurderes at dette fortsat vil være gældende og at der ikke skal laves undersøgelser vedrørende visuelle eller æstetiske forhold.	
Det gives i høringssvaret udtryk for at anlæg mod oversvømmelse af de berørte matrikler bør anlægges inden for matriklerne 12od og 12bg.	Som del af miljøkonsekvensrapporten, skal der redegøres for valget af anlæggets placering og dimensionering. Dertil skal der i miljøkonsekvensrapporten derfor også redegøres for hvorfor anlægget er placeret som det er i den ansøgte projektering.	Allerede medtaget
Der gives i høringssvaret udtryk for modstand mod fældning af to piletræer i traceet til projektet, samt udtryk for at anlægget må kunne ledes omkring de pågældende træer.	Før flagermustræer fældes, skal der foretages en konkret vurdering af forekomsten af flagermus i området, hvilken funktion træerne spiller i forhold til områdets samlede økologiske funktionalitet, samt om der er alternativer til at fælde træerne.	Medtages

	Træerne kan kun fældes, hvis der ikke sker skade på individer af flagermus, ikke sker skade på den samlede økologiske funktionalitet i området eller hvis der gives tilladelse efter §11 i habitatbekendtgørelsen. Der skal i miljøkonsekvensrapporten redegøres for ovennævnte aspekter og foretages en konkret vurdering i forhold til de pågældende træer.	
Det fremføres i høringssvaret, at dæmningen mod mosen bør genoprettes med henblik på at sikre mosen mod eventuel tilførsel af miljøfremmede stoffer, som kan forekomme i det afledte vand fra det tilstødende opland til den foreslåede rende. Der gives i høringssvaret udtryk for at den nuværende rendes kanter mod mosen trænger til at blive genoprettet flere steder, da der ved større regnskyl, sker overløb af vand fra renden til mosens vandhuller.	Den foreslåede ombygning af rende og dige, således dige flyttes til nordsiden af renden, må forventes at skabe forandring i vandflow og fordeling af vand i mosen. Der skal derfor i miljøkonsekvensrapporten redegøres for hvilke ændringer man må forvente som konsekvens af projektet, samt hvilke virkninger man forventer dette må have for §3 natur og Bilag IV-arter.	Medtages
Det anføres i høringssvaret at der er diskrepans mellem input kapacitet af vand til	Der skal i miljøkonsekvensrapporten redegøres for projektets	Medtages allerede

nuværende rende (1100mm+500mm) sammenlignet med output kapaciteten af rørføringen (500mm). Det pointeres at vand derfor fortsat vil ophobes i renden, samt at det vand der ikke længere vil ophobes på matriklerne 12od og 12bg, skal kunne rummes andetsteds.	udformning, samt dets virkninger på det omkringliggende miljø. Dertil skal der redegøres for hvilke ændringer projektet kan afstedkomme ift. det vand der tilledes renden, samt vurdering af opstuvningsmønstre som effekt af anlæggets udformning.	
Der anføres i høringssvaret diverse alternativer til det foreslåede projekt. Det første alternativ, er anlæggelsen af et forsinkelsesbassin på matr. 12oc, til at rumme overskudsvand, der ellers ville have ophobet sig på matr. 12od og 12bg. Det andet foreslåede alternativ til at håndtere overskydende vand fra matr. 12od og 12bg, er at forhøje kanten på eksisterende rende ind mod matr. 12bm, 12bl og 12bk med påfyldning af mere jord eller spunsvægge. Det pointeres endvidere at forhøjning af rendens kanter mod nordsiden, vil give mere plads til en hældning på dæmningen, der bedre tilgodeser padder og andet dyreliv.	Der skal i en miljøvurdering redegøres for henholdsvis 0-scenariet, dvs. hvad konsekvenserne vil være af ikke at gennemføre projektet. Dertil skal der i miljøkonsekvensvurderingen, som det også fremgår af afgrænsningsnotatet, redegøres for valg og fravalg i forhold til udformningen af anlægget og dets funktioner. Der skal derfor redegøres for de valg og fravalg der er foretaget fra bygherres side. Andre alternativer der ikke på et tidspunkt har eller kommer til at være indtænkt i projektet behøves derfor ikke en redegøres for.	Medtages ikke

Der udtrykkes i høringssvaret bekymring for at der allerede før høringsperiodens begyndelse blev igangsat fysiske forberedelser i området, herunder beskæring af træer i mosen med henblik på at etablere mulige levesteder for flagermus. Ifølge oplysning fra en tilstedeværende entreprenør fandt dette sted som forberedelse til fældning af piletræer.	Forberedelsen til fældning har været i form af veteranisering af træer, der skal agere som erstatningsbiotop, til det der potentielt tabes ved en fældning af udpegede træer. Veteranisering bør, jf. håndbog for flagermus, ske minimum 1 år før en fældning, således flagermus har mulighed for at indfinde sig. Greve Kommune vurderer ikke at der er nogen potentielle negative virkninger ved at tillade veteranisering, men at der er en potentiel positiv virkning ved at øge mængden af tilholdssteder for flagermus i området. Fældning af flagermustræer eller andre anlægsaktiviteter forbundet med projektet, vil ikke kunne igangsættes inden endt miljøvurdering.	Medtages ikke
---	---	---------------

Med venlig hilsen

Oliver Kovacs Rask Pedersen

Miljø

Adresse Greve Kommune
Rådhusolmen 10
DK-2670 Greve

Telefon 43 97 94 48
Hjemmeside www.greve.dk
Digital post www.borger.dk/post

Åbnings- og telefontider
www.greve.dk/kontakt

Tidsbestilling
www.greve.dk/tidsbestilling

E-mail natmil@greve.dk

Afdeling Miljø
Sag 25-006172

EAN 579 800 785 5758
Konto 4316 3191110226
CVR 44 02 39 11